

ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

«27 κράτη –μέλη, 27 εθνικοί ύμνοι : αξίες–ιδανικά»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή ένωση ως θεματοφύλακας των αξιών και ιδανικών των κρατών- μελών της εκφράζει τις αγωνίες και τα οράματά της μέσα στους εθνικούς της ύμνους.

Στην παρουσίασή μας θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε αυτές τις αξίες και τις αντιλήψεις χωριστά σε κάθε χώρα και να δούμε τις συγκλίσεις ή πιθανές αποκλίσεις τους στο σύνολο των εθνικών ύμνων.

Στο τέλος, θα αναφερθούμε και στον ευρωπαϊκό ύμνο , τη μουσική του οποίου θα ακούμε καθ' όλη τη διάρκεια της παρουσίασης

ΑΥΣΤΡΙΑ

Οι στίχοι γράφτηκαν από την Πάουλα φον Πρεράντοβιτς το 1947 και η μουσική γράφτηκε το 1791 από τον Μότσαρτ ή τον Χόλτσερ. Πριν από το 1947, η Αυστρία είχε τον γερμανικό εθνικό ύμνο και αργότερα απέκτησε δικό της.

Στο άσμα προβάλλονται ο θαυμασμός της φύσης, ο σεβασμός στην θρησκεία, η αφοσίωση στην πατρίδα, η εργατικότητα και η ενότητα.

ΒΕΛΓΙΟ

Η συγγραφή του ύμνου πραγματοποιήθηκε την περίοδο της βέλγικης επανάστασης το 1830, όταν το Βέλγιο απέκτησε την ανεξαρτησία του. Τον ύμνο συνέγραψε ο Louis-Alexandre Dechet. Το 1860, διαμορφώθηκε και πάλι ο ύμνος αλλά αυτή τη φορά από τον τότε πρωθυπουργό του Βελγίου Τσαρλς Ρότζερ, ο οποίος άλλαξε τις «άγριες» λέξεις που απευθύνονταν στον Πρίγκιπα της Οράγγης.

Αναδεικνύεται η θυσία, η ανδρεία και η αγάπη για την πατρίδα, η ενότητα και η σημασία της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της αξίας του πολιτεύματος.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

«Μίλα Ρόντινο», στα ελληνικά «Αγαπημένη πατρίδα» είναι ο εθνικός ύμνος της Βουλγαρίας. Είναι βασισμένος στη μουσική και τους στίχους του τραγουδιού «Περήφανη οροσειρά του Αίμου» του Τσβετάν Ραντοσλάβοφ, γραμμένο το 1885.

Αντίθετα με τους περισσότερους ευρωπαϊκούς εθνικούς ύμνους, δεν αναφέρεται στον πόλεμο και στην ελευθερία, αλλά εξυμνεί την ομορφιά της φύσης στη βουλγαρική επικράτεια.

ΓΑΛΛΙΑ

Η Μασσαλιώτιδα αποτελεί ένα εμβατήριο το οποίο γράφτηκε στην πόλη του Στρασβούργου στις 17 Απριλίου του 1792, τη νύχτα της κήρυξης του πολέμου μεταξύ της επαναστατημένης Γαλλίας και της Αυστρίας. Ο πόλεμος αυτός ονομάστηκε Πόλεμος του Πρώτου Συνασπισμού και ήταν η πρώτη μεγάλη απόπειρα των ευρωπαϊκών βασιλείων να καταπνίξουν την γαλλική επανάσταση. Τόσο η συγγραφή των στίχων όσο και η σύνθεση της μουσικής ανήκει στον Γάλλο αξιωματικό Ρουζέ ντε Λιλ.

Ο ύμνος λειτουργεί ως προσκλητήριο στον αγώνα για την ελευθερία της πατρίδας, για τον οποίο οι πολίτες πρέπει να πολεμήσουν με όλη τους την ψυχή για την δόξα.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Η μελωδία προέρχεται από έναν αυτοκρατορικό ύμνο του Χάιντν που παρουσιάστηκε το 1797. Οι στίχοι γράφτηκαν το 1841 από τον August Heinrich Hoffman von Fallersleben. Κατά την επεξεργασία των στίχων μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου αφαιρέθηκε η έννοια της υπεροχής της Γερμανίας και του γερμανικού λαού.

Έτσι ο ύμνος αναφέρεται στη σύμπραξη των Γερμανών πολιτών, οι οποίοι πνευματικά και σωματικά μάχονται με σκοπό την επίτευξη της ενότητας, της δικαιοσύνης και της ελευθερίας.

ΔΑΝΙΑ

Ο ύμνος πρωτοπαρουσιάστηκε στη Δανία το 1844 και υιοθετήθηκε από την Δανική Κυβέρνηση την ίδια χρονιά. Εμπνέεται από το φιλελεύθερο κίνημα που εκδηλώθηκε αρχικά περίπου το 1770-1771 με τη δολοφονία του φιλελεύθερου Γερμανού μεταρρυθμιστή Johann Friedrich.

Έχει ως σημείο αναφοράς τη μετάβαση από τη βασιλεία (που συμβολίζεται με τη βελανιδιά) στη δημοκρατία και την εξουσία του λαού (που συμβολίζονται με την οξιά).

Εκθειάζει την φυσική ομορφιά της Δανίας, ενώ χαιρετίζει τον εργατικό της λαό με ένα αισιόδοξο μήνυμα.

ΕΛΛΑΔΑ – ΚΥΠΡΟΣ

Ο ποιητής Διονύσιος Σολωμός εμπνέεται από τις στρατιωτικές επιτυχίες των Ελλήνων εναντίων των Οθωμανών το 1823 κατά την Ελληνική Επανάσταση. Το ποίημα αποτελείται από 158 στροφές, και αποτελεί

το μεγαλύτερο σε έκταση ποίημα παγκοσμίως. Μελοποιήθηκε από τον Νικόλαο Μάντζαρο, ενώ και καθιερώθηκαν οι δύο πρώτες στροφές ως Εθνικός Ύμνος το 1865.

Η Κύπρος υιοθέτησε τον ίδιο εθνικό ύμνο το 1866

Ο Ύμνος εις Ελευθερίαν εκφράζει τον ηρωισμό, τη γενναιότητα, το σθένος και την ανδρεία των Ελλήνων με στόχο την απελευθέρωσή τους.

ΕΣΘΟΝΙΑ

«Γενέτειρα γη μου, χαρά και απόλαυσή μου» είναι ο εθνικός ύμνος της Εσθονίας. Οι στίχοι γράφτηκαν από τον Johann Voldemar Jannsen και προσαρμόστηκαν το 1848 στη μουσική του Fredrik (Friedrich) Pacius, η οποία είναι, επίσης, η μουσική του φινλανδικού ύμνου.

Έχουμε έντονο το θρησκευτικό στοιχείο, με τον ύμνο να μοιάζει περισσότερο με προσευχή για την προστασία της μιας και μοναδικής πατρίδας, στην οποία με περηφάνια μεγάλωσαν εκεί.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Γράφτηκε από τον Peadar Kearney γύρω στα 1910. Γνωστοποιήθηκε, όταν τραγουδήθηκε στο GPO κατά την Εξέγερση του Πάσχα το 1916 και αφορούσε την κήρυξη της ανεξαρτησίας της δημοκρατίας της Ιρλανδίας . Ο ύμνος αναδεικνύει τον αγώνα των στρατιωτών για την ελευθερία από τους τυράννους.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Ο Εθνικός ύμνος της Ισπανίας, είναι κατά πάσα πιθανότητα ο μοναδικός στον κόσμο χωρίς καθιερωμένους, επίσημους στίχους. Το 2007, έγινε μία τελευταία προσπάθεια ένταξης στίχων από την Ισπανική Ολυμπιακή Επιτροπή με αφορμή την διεκδίκηση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2016 από τη Μαδρίτη, αλλά οι στίχοι αποσύρθηκαν. Ωστόσο σήμερα ο λαός τραγουδά τον ύμνο που γράφτηκε από τον Φρανσίσκο Φράνκο.

Στον ύμνο προβάλλονται η ενότητα, η αγάπη για την πατρίδα, η ελευθερία, η δόξα, η ιστορία, η δικαιοσύνη, η ειρήνη και η δημοκρατία.

ΙΤΑΛΙΑ

Ο εθνικός ύμνος της Ιταλίας γράφτηκε στις 8 Σεπτεμβρίου του 1847 από έναν Γενοβέζο φοιτητή, τον Goredò Mameli, ενώ λίγο αργότερα μελοποιήθηκε από τον επίσης Γενοβέζο Michele Novaro.

Το “Τραγούδι των Ιταλών”, όπως ονομάστηκε, αποτυπώνει το κλίμα της πατριωτικής ζέσης της εποχής λόγω των αγώνων που βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά του αυστριακού ζυγού.

Γίνεται αναφορά στην αυτοθυσία και την αφοσίωση στην πατρίδα προσδοκώντας την νίκη.

ΚΡΟΑΤΙΑ

Οι αρχικοί στίχοι έχουν γραφτεί από τον Άντουν Μιχάνοβιτς (Antun Mihanović) και παρουσιάστηκαν αρχικά με τον τίτλο «Κροατική πατρίδα» (Hrvatska domovina) το 1835. Μελοποιήθηκε από τον Γιοσίπ Ρουνιάνιν το 1846, ενώ η πρώτη του εκτέλεση ως εθνικού ύμνου πραγματοποιήθηκε το 1891.

Στο άσμα προβάλλονται τα ιδανικά ενός ευρωπαϊού πολίτη. Γίνεται κατανοητή η ανάγκη για τη δημιουργία ενός έθνους ισχυρού που θα του προσδίδεται κάθε είδους δόξα και τιμή. Διακρίνεται επίσης η αγάπη για την φύση και η αυτοθυσία για την πατρίδα.

ΛΕΤΟΝΙΑ

Ο εθνικός ύμνος της χώρας επιλέχθηκε από τη Συνταγματική Συνέλευση της Δημοκρατίας της Λετονίας το 1920. Κατά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, παρά το γεγονός ότι ο ύμνος ήταν ακόμα ανεπίσημος για τους στρατιώτες της Λετονίας, αποτελούσε το σύμβολο της ανεξαρτησίας που τόσο επιθυμούσαν. Σημαντικό στοιχείο για τους Λετονούς αποτελεί η χριστιανική θρησκεία και η αγάπη για την φύση. Μέσα από τον ύμνο διαφαίνεται η σημασία που δίνεται στη γυναίκα και δηλώνεται η σπουδαιότητα του χορού και του τραγουδιού στην Λετονική παράδοση.

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

Ο δημιουργός του εθνικού ύμνου είναι ο Λιθουανός Βίνκας Κουντίρκα. Ο ύμνος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την απελευθέρωση της Λιθουανίας από τα ρωσικά δεσμά και αναφέρεται στην ανασυγκρότηση που ο δημιουργός ελπίζει να γίνει και η οποία, όπως λέει, πρέπει να ξεκινήσει με ενότητα. Προβάλλει την αγάπη για την αλήθεια, το φως και την πατρίδα.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Ο ύμνος του Λουξεμβούργου γράφτηκε από τον ποιητή Μιτσέλ Λεντζ το 1859 για να τιμήσει την ανεξαρτησία της χώρας που κέρδισε με βάση τις αποφάσεις της συνθήκης του Λονδίνου το 1839.

Δηλώνει την αυτοθυσία και την ανάγκη προστασίας της πατρίδας από τον ξένο ζυγό και την τυραννία.

ΜΑΛΤΑ

Το 1850, εν μέσω της αγγλικής κυριαρχίας στη χώρα, ο Γκαν Άντον Βασάλο δημιούργησε το τραγούδι που έναν αιώνα αργότερα θα γινόταν ο εθνικός ύμνος της Μάλτας. Τη μουσική συνέθεσε ο καθηγητής Ρόμπερτ

Σάμουτ. Ολόκληρος ο ύμνος αποτελεί επίκληση στον Θεό, με την οποία ο λαός Του ευχαριστεί για την ομορφιά της χώρας και Του ζητά προστασία, ενότητα και ειρήνη.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ο Ολλανδικός ύμνος συνιστά των παλαιότερο εθνικό ύμνο όντας γραμμένος μεταξύ του 1569-1572 κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης, δηλαδή του Ογδοηκονταετούς Πολέμου ή του Ολλανδικού Πολέμου της Ανεξαρτησίας. Ο ύμνος, εξιστορεί τη ζωή και τους λόγους για τους οποίους ο Γουλιέλμος μάχεται για την πατρίδα του. Ο πρίγκηπας της Οράγγης έχει έρθει αντιμέτωπος με ένα σημαντικό δίλημμα: την υπακοή στον βασιλιά της Ισπανίας ή την υποταγή στη θέληση του Θεού και την απελευθέρωση του λαού του από την καταπίεση και την τυραννία.

Είναι πολύ έντονο το θεϊκό στοιχείο, η ανάγκη για γενναιότητα και η αγάπη στην πατρίδα και τον λαό.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Ο Εθνικός Ύμνος της Ουγγαρίας υιοθετήθηκε το 1844. Οι στίχοι γράφτηκαν από τον Φέρεντς Κόλτσει και η μουσική από τον Φέρεντς Έρκελ. Το 1849 συγκροτήθηκε ανεξάρτητο κράτος της Ουγγαρίας και αποσχίσθηκε από την Αυστριακή Αυτοκρατορία.

Ο ύμνος αναφέρει τις έννοιες της μοίρας και την σημασία της ελευθερίας, ενώ κάνει επίκληση στον θεό για την προστασία της χώρας.

ΠΟΛΩΝΙΑ

Οι στίχοι γράφτηκαν από τον ιδιαίτερα ενεργό, στο στρατιωτικό και πολιτικό παρασκήνιο της εποχής, ποιητή Józef Wybicki. Το ποίημα δημιουργήθηκε δύο χρόνια μετά τον τρίτο διαμελισμό της Πολωνίας, σε μια ιταλική πόλη το 1797. Οι στίχοι του μαρτυρούν τη λαχτάρα του ποιητή για την επανένωση του πολωνικού έθνους. Προσκαλεί τον λαό να ενωθεί και να αγωνιστεί για τα ιδανικά της Πολωνίας και να πετύχει την νίκη.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Το 1890, το Ηνωμένο Βασίλειο απαίτησε από την Πορτογαλία να εγκαταλείψει τις αποικίες της στην Αγκόλα και τη Μοζαμβίκη και η κυβέρνηση αναγκάστηκε να αποδεχτεί τους βρετανικούς όρους, παρά τη δημόσια κατακραυγή. Ορμώμενος από το κοινό αίσθημα, ο Ενρίκε Λόπες ντε Μεντόνσα έγραψε ένα ποίημα που ωθούσε τους συμπατριώτες του να "παλέψουν για την πατρίδα" και εξυμνούσε το παρελθόν της ως ναυτική δύναμη.

Εδώ έχουμε αναφορά στο χρέος του λαού στην αθάνατη πατρίδα, στο στοιχείο της φύσης και στον αγώνα για την νίκη.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ο ύμνος γράφτηκε και δημοσιεύτηκε κατά τη διάρκεια της Μολδαβικής Επανάστασης του 1848 από τον Αντρέι Μουρεσάνου. Το άσμα αποτελεί ένα προσκλητήριο αφύπνισης και αγωνιστικότητας μέχρι θανάτου.

ΣΛΟΒΑΚΙΑ

Ο Σλοβακικός Εθνικός Ύμνος γράφτηκε τον Ιανουάριο ή Φεβρουάριο του 1844 από τον εικοσιτριάχρονο Janko Matúška, ο οποίος ήταν Σλοβάκος ποιητής, ακτιβιστής και περιστασιακός συγγραφέας θεατρικών έργων. Ο ύμνος λειτούργησε ως μορφή αντίδρασης στην απόλυση ενός καθηγητή τους, ο οποίος ήταν υπέρ του Πανσλαβισμού και της υιοθέτησης μιας απλούστερης μορφής της γλώσσας. Γίνεται έντονη αναφορά στο φυσικό στοιχείο και στην έννοια της συναδέλφωσης και της οικογένειας. Δίνεται έμφαση στο έθνος, στη δόξα, στην αυτοθυσία και στο θάρρος.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Σε αντίθεση με πολλούς άλλους ύμνους, το τραγούδι Du gamla, Du fria; δεν έγινε ύμνος ως αποτέλεσμα κάποιας πολιτικής απόφασης, αλλά ριζώθηκε στη συνείδηση των Σουηδών ως εθνικός ύμνος σταδιακά, και έγινε πολύ δημοφιλής μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, ο ύμνος χρησιμοποιείται ως εθνικός από το 1890.

Έχουμε αναφορά στην αρχαιότητα και στο ένδοξο παρελθόν. Αναδεικνύεται η έννοια της ελευθερίας και η άρρηκτη σύνδεση της με την φύση. Είναι έντονη η περηφάνια, η εθνική συνείδηση και η υπεράσπιση της πατρίδας.

ΣΛΟΒΕΝΙΑ

Το «Zdravljica» είναι ένα ποίημα που γράφτηκε το 1844 από τον Σλοβένο ποιητή France Prešeren. Δημοσιεύτηκε μόλις το 1848, μετά την κατάργηση της λογοκρισίας στην αυτοκρατορία των Αψβούργων ως μέρος της άνοιξης των εθνών. Προάγει την ειρήνη, τον κόσμο χωρίς διαμάχες και την αδελφότητα.

ΤΣΕΧΙΑ

Γράφτηκε από το συνθέτη Φραντίσεκ Σκρουπ και το θεατρικό συγγραφέα Γίοσεφ Καγιετάν Τυλ ως τμήμα ενός κωμικού θεατρικού έργου, που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Πράγα στις 21 Δεκεμβρίου 1834 κι έγινε αποδεκτό ως ένας ανεπίσημος ύμνος ενός έθνους μέσα στην Αυτοκρατορία των Αψβούργων.

Στον ύμνο είναι πολύ έντονη η παρουσία της φύσης, η απέραντη αγάπη για την πατρίδα, ενώ δημιουργείται η αίσθηση της χώρας ως σπίτι τους.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Η μουσική συντέθηκε από τον Γερμανό Fredrik Pacius, το 1848 και το ποίημα γράφτηκε στα Σουηδικά από τον Φινλανδό-Σουηδό Johan Ludvig Runeberg. Στο ποίημα στηρίχθηκαν οι “Ιστορίες του Σημαιοφόρου Stål (Στωλ)”, ένα αριστούργημα του ρομαντικού εθνικισμού που εκτιμήθηκε σε όλη τη Σκανδιναβία. Το 1917-1918, χρόνο ανεξαρτησίας της Φινλανδίας, αναγνωρίστηκε επίσημα ως εθνικός ύμνος του νεοσύστατου Φινλανδικού κράτους.

Το άσμα εκθειάζει το μεγαλείο της φύσης της Φινλανδίας, το παρελθόν της και το ελπιδοφόρο μέλλον της.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ο ύμνος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προέρχεται από την Ενάτη Συμφωνία που συνέθεσε ο Beethoven το 1823. Το ποίημα «Ωδή στη Χαρά» εκφράζει την ιδεαλιστική άποψη του Σίλερ για την συναδέλφωση όλων των λαών. Η μελωδία αναγνωρίστηκε επίσημα το 1985 από τους ηγέτες της ΕΕ. Σκοπός του είναι να εξυμνήσει, να παρουσιάσει και να τονίσει τις κοινές αξίες των κρατών μελών της Ε.Ε. Είναι έντονο το κάλεσμα για ενότητα, αγάπη και συναδέλφωση. Η φύση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο άσμα, ενώ υπάρχει και η παρουσία του θεϊκού στοιχείου.

ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ

Τι είναι ο εθνικός ύμνος μιας χώρας; Είναι η φωνή του κάθε λαού, τα ιδανικά στα οποία πιστεύει και για τα οποία αγωνίζεται.

Ποιες αξίες αναδείχθηκαν από τους εθνικούς ύμνους των 27 κρατών; Η πίστη των λαών στη θρησκεία, η σύνδεση με την φύση, η αγάπη προς την πατρίδα. Με άλλα λόγια, οι αξίες που απορρέουν από όλους τους εθνικούς ύμνους, είναι αυτές που μας ενώνουν με τις ρίζες μας, μας θυμίζουν την ιστορία μας και προδιαγράφουν το μέλλον μας. Τέλος είναι αυτό που μας δίνει τη δύναμη να στεκόμαστε στο ύψος των περιστάσεων και να προασπίζουμε την πατρίδα μας.